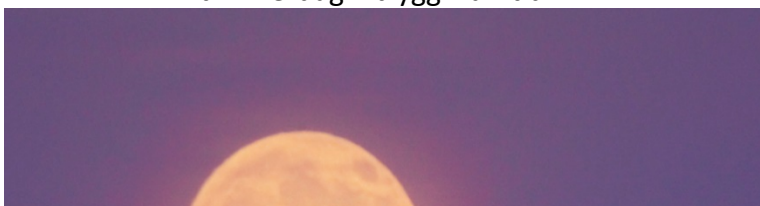

Aktiv hverdag – trygg framtid

2027 - 2030

Kommuneplanens Handlingsplan, Tvedestrand

Handlingsplan 2027-2030,
endelig versjon k-sak 26/xx

Innhold

Forord og sammendrag	2
1 Innledning	3
1.1 Formålet med Handlingsplanen	3
1.2 Folketalls- og demografiutvikling	4
2 Visjon og målsetting.....	10
2.1 Aktiv hverdag – trygg framtid.	10
2.2 Kommunens målsetting	10
3 Strategi, satsingsområder og handlingsregler	11
3.1 Bakgrunnsbilde og utgangspunkt	11
3.2 Strategi	12
3.3 Satsingsområder.....	13
3.4 Handlingsregler og finansielle nøkkeltall	15
4 Avslutning	17

Forord og sammendrag

Tvedestrand kommune står ved et veiskille. Etter flere år med målrettet utvikling og store investeringer går kommunen nå inn i en fase der økonomisk bærekraft og stram prioritering må stå i sentrum.

Den tidligere hovedstrategien «Utviklingsalternativet» (2016–2020) er gjennomført og har gitt et godt fundament for videre utvikling. Samtidig har investeringene bidratt til høyere lånegjeld og redusert økonomisk handlingsrom.

Kommunen må derfor drives innenfor bærekraftige økonomiske rammer. Nye investeringer må vurderes strengt, og tiltak som ikke er nødvendige må utsettes eller avsluttes.

Omstillingsarbeid er allerede igangsatt i flere sektorer. Målet er lavere kostnader og bedre tilpasning til dagens økonomiske situasjon. Dette krever tydelige prioriteringer, politisk forankring og langsiktighet.

Kommunen ble innmeldt i ROBEX 26. mai 2026. Økonomien vil være under betydelig press i årene fremover, og det må påregnes at tjenestenivået vil bli påvirket. Vanskelige, men nødvendige beslutninger må tas.

Samtidig skal Tvedestrand fortsatt utvikles som lokalsamfunn. Kommunen skal legge til rette for næringsutvikling, befolkningsvekst og gode tjenester – innenfor realistiske rammer.

Handlingsplanen er kommunens styringsdokument og politiske veikart for perioden. Den forutsetter tydelige prioriteringer og et felles ansvar for å sikre en bærekraftig utvikling.

Jan Magne Stensrud
Kommunedirektør

1 Innledning

1.1 Formålet med Handlingsplanen

Handlingsplanen 2027–2030 skal fungere som et styringsverktøy for å sikre at kommuneplanens samfunnsdel (2018–2030) og arealdel følges opp på en målrettet og bærekraftig måte. Planen gir tydelige politiske føringer for kommunedirektørens arbeid med økonomiplan og årsbudsjett, og har status som et politisk styringssignal.

Hovedformålene er:

Operasjonalisering av kommuneplanen: Handlingsplanen konkretiserer hvilke strategier og satsingsområder fra kommuneplanens samfunnsdel som skal prioriteres og gjennomføres i perioden 2027–2030.

Bærekraftig økonomistyring: Planen skal sikre en økonomisk utvikling som er bærekraftig over tid, i tråd med kommunelovens krav til økonomisk handleevne (§ 14-1) og finansielle måltall (§ 14-2 c), som for eksempel netto driftsresultat, disposisjonsfond og gjeldsgrad.

Årlig revisjon og tilpasning: Handlingsplanen skal revideres årlig for å tilpasses endrede forutsetninger og sikre kontinuerlig oppfølging av kommunens mål og økonomiske situasjon.

Overgang fra investering til konsolidering: Etter flere år med store investeringer, skal kommunen nå fokusere på konsolidering og effektiv drift. Dette innebærer omstilling og kostnadsreduksjon, samtidig som kvaliteten på tjenestene opprettholdes.

Langsiktig perspektiv: Selv om planen gjelder for fire år, skal den utformes med et langsiktig perspektiv som ivaretar kommunens økonomiske og samfunnsmessige bærekraft.

1.2 Folketalls- og demografiutvikling

Tvedestrand står, som mange andre kommuner, overfor store demografiske utfordringer. Befolkningsframskrivingene viser at kommunen vil få en økende andel eldre og færre i arbeidsfør alder. Dette vil legge press på helse- og omsorgstjenestene, samtidig som det blir færre til å utføre oppgavene.

Samtidig som kommunen får flere eldre, forventes det at folketallet i arbeidsfør alder vil synke, noe som forsterker behovet for omstilling. Tjenestetilbudet må tilpasses en ny virkelighet, der ressurser må flyttes mellom sektorer.

Økonomisk betyr dette at Tvedestrand må håndtere lavere inntektsvekst og samtidig sikre god kvalitet i tjenestene. Kommunens evne til å tilpasse seg, effektivisere og utvikle kompetanse blir avgjørende. Penger alene løser ikke utfordringene – det kreves strategisk omstilling og nytenkning for å sikre bærekraftig drift og fortsatt utvikling.

Det kan være mange aktuelle indikatorer på utviklingen i samfunnet Tvedestrand. Her vises folketallsutvikling og aldersfordeling fra SSB.

År 2013	År 2014	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025
6 059	6 048	6 014	6 051	6 086	6 069	6 053	6 067	6 115	6 184	6 323	6 464	6 430

I perioden 2013 til 2025 har det vært økning i folketallet i Tvedestrand. Økningen har vært på 371 personer, eller 6,1 prosent. En ser av tabellen at endringen i folketallet har vært varierende fra ene året til det andre. Siden 2019 har folketallet vært stigende, med unntak av 2025. Det er reduksjon på 34 personer fra 2024 til 2025.

Folketallet fordelt på alder ved utgangen av sist år framgår av tabellen nedenfor.

År	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-66 år	67-79 år	80 år +	I alt
2013	391	725	297	3 644	677	325	6 059
2014	390	710	308	3 601	727	312	6 048
2015	376	711	308	3 559	756	304	6 014
2016	347	724	305	3 579	794	302	6 051
2017	335	711	313	3 591	827	309	6 086
2018	319	711	309	3 572	851	307	6 069
2019	314	707	293	3 543	899	297	6 053
2020	303	696	290	3 572	912	294	6 067
2021	308	685	283	3 589	953	297	6 115
2022	312	695	293	3 579	1001	304	6 184
2023	335	685	303	3 640	1047	313	6 323
2024	335	694	312	3 705	1 072	346	6 464
2025	337	652	334	3 680	1 060	367	6 430
Endring i perioden 2013-2025	-13,8 %	-10,1 %	12,5 %	1,0 %	56,6 %	12,9%	6,6 %

På figuren nedenfor vises de samme tallene i et diagram:

Det er forskjellig utvikling for de ulike aldersgruppene over tid. En ser av diagrammet over at aldersgruppene under 20 år har sunket i perioden.

Antall barn og unge (aldersgruppen 0-19 år) har blitt gradvis redusert, fra 1.413 i 2013 til 1.323 i 2025. Dette er en nedgang på 6,4 prosent. Nedgangen i aldersgruppen 0-5 år er markant, hele 13,8 prosent.

På motsatt side har det vært en stor økning i aldersgruppen 67-79 år på hele 56,6 prosent i perioden (økning på 383 personer).

Fra 2024 til 2025 er det størst økning i aldersgruppen 16-19 år (22 personer) og 80+ (21 personer). Det har vært størst reduksjon i aldersgruppen 6-15 (42 personer).

En ser at kommunen får en stadig eldre befolkning, mens barn/unge har hatt en reduksjon i perioden. Den yrkesaktive delen av befolkningen (16-66 år) har hatt en marginal økning på om lag 1,0 prosent.

Denne utviklingen innebærer at en større andel av befolkningen befinner seg i aldersgrupper med høyere behov for helse- og omsorgstjenester, samtidig som tilveksten av yngre innbyggere er svakere. Forholdet mellom eldre og personer i yrkesaktiv alder svekkes, noe som kan utfordre kommunens langsiktige kapasitet innen tjenesteyting, økonomi og arbeidskraft. Endringene stiller krav til strategisk planlegging innen helse og omsorg, rekruttering, boligutvikling og forebyggende tiltak rettet mot livskvalitet for eldre.

Ser en framover i tid for alle alderskategorier har SSB gjort følgende framskriving av folketallet for Tvedestrand, oppdaterte tall pr august 2024:

År 2026	År 2030	År 2040	År 2050
6 492	6 669	6 937	7 077

Dette en framskriving basert på det SSB kaller hovedalternativet, dvs. at det er basert på middelsvekst på fruktbarhet, levealder, flytting og innvandring. Eventuell effekt av særskilte regionale/lokale utviklingstrekk som f.eks. en større industrietablering, fanges ikke opp i en slik framskriving.

Framskrivning av aldersgrupper:

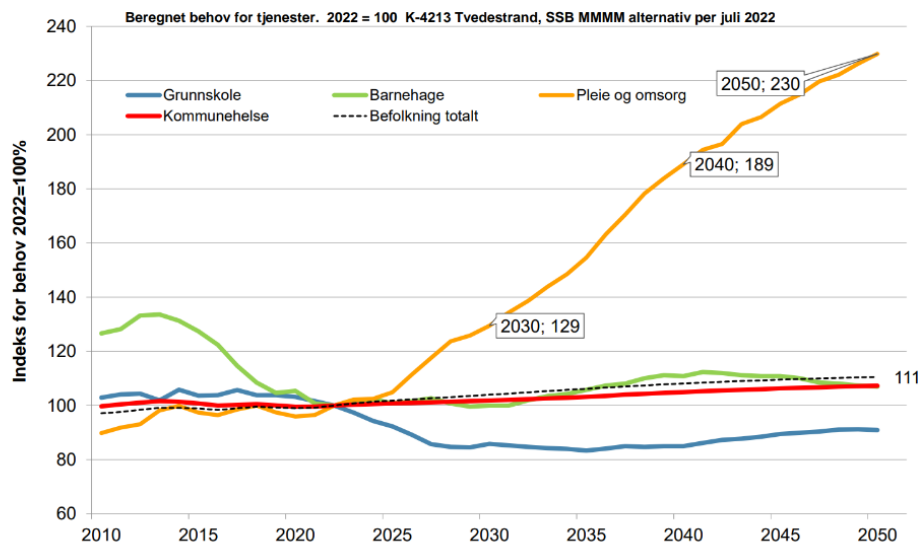
	2026	2030	2040	2050	Endring 2026-2050
0 år	56	58	59	55	-2 %
1-5 år	302	306	316	297	-2 %
6-12 år	435	449	461	466	7 %
13-15 år	221	201	201	208	-6 %
16-22 år	532	511	460	462	-13 %
23-24 år	122	141	129	122	0 %
25-66 år	3 407	3 446	3 535	3 484	2 %
67-79 år	1 054	1 065	1 102	1 221	16 %
80-89 år	300	437	542	584	95 %
90 år og eldre	63	55	132	178	183 %
	6 492	6 669	6 937	7 077	9 %

Agenda Kaupang peker i «Norges best styrte kommuner - Kommuneindeksen 2024» på hvordan den aldrende befolkningen stiller store krav til omstilling mellom sektorene i kommunene.

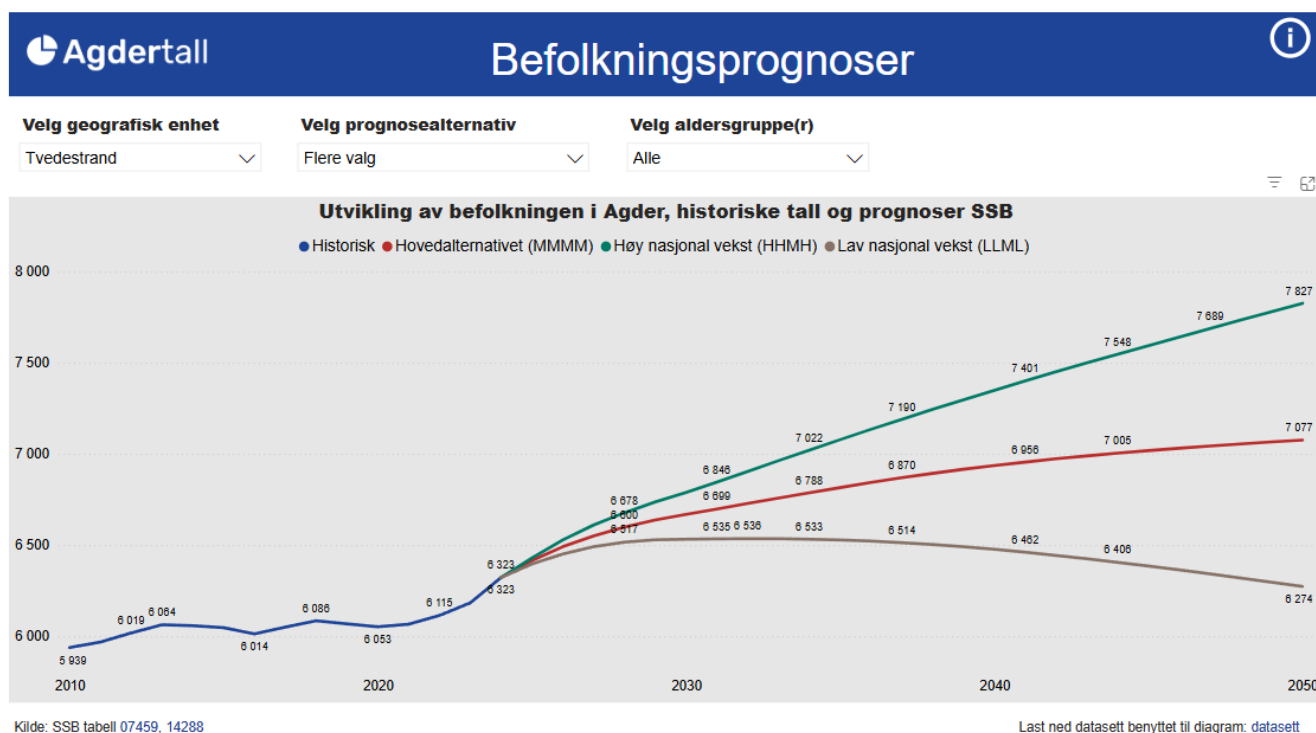
Agenda Kaupang har laget en profil som viser beregnet behov for tjenester fram mot 2050:

I indeksen i figuren nedenfor viser de den store endringen i tjenestebehov for hver av de største sektorene i kommunene fram til i dag og videre fram til 2050 dersom en fortsetter som i dag og setter 2024 som 0-punkt (=100).

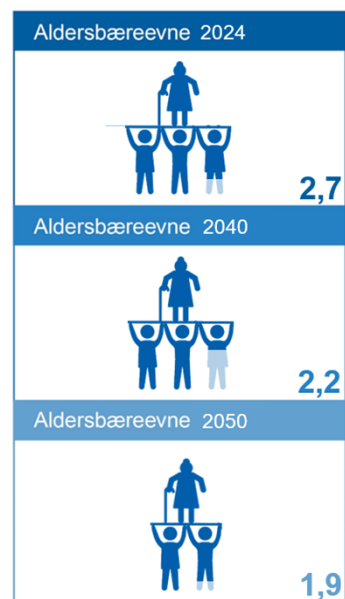
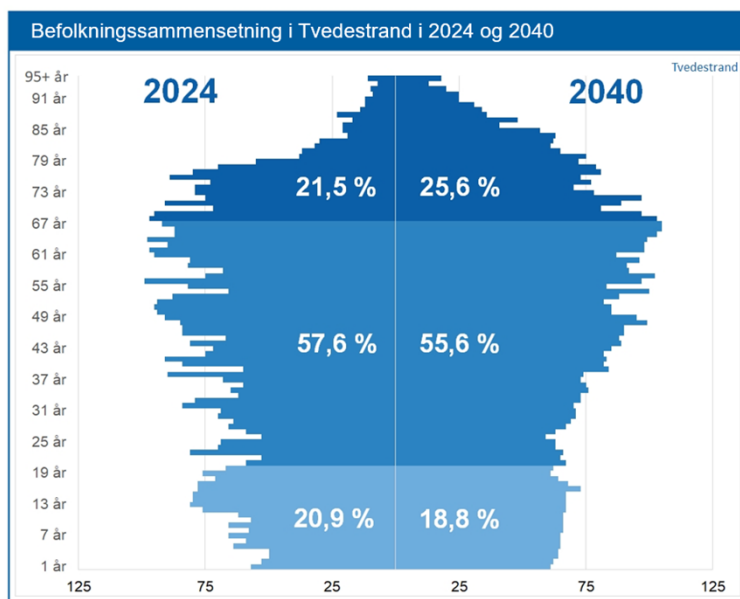
Dersom vi forsetter som nå, vil behovet for pleie- og omsorgstjenester bli 89 prosent høyere i 2040

Agdertall viser:

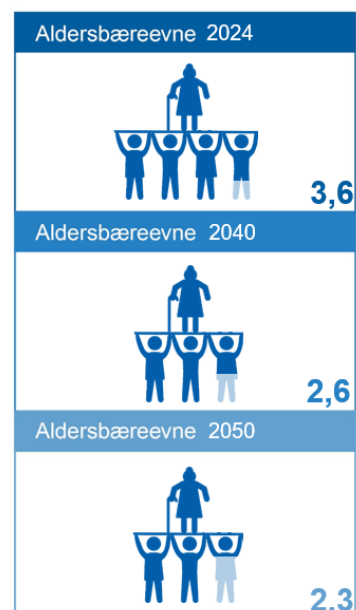
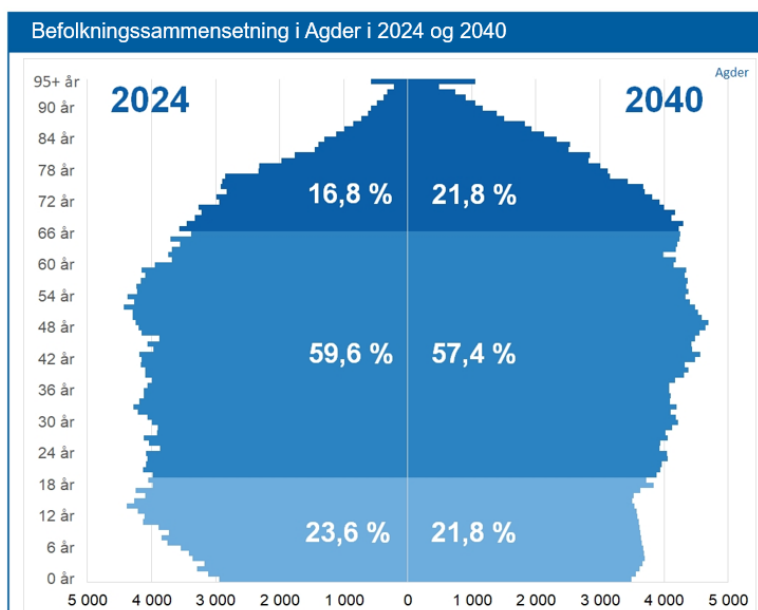

Aldersbæreevne:

SSB, 2024

Sammenlignet med Agder samlet:

SSB, 2024

Nedenfor er det pekt på noen generelle utfordringer som kan komme i kjølvannet av flere eldre og færre unge i befolkningen:

1. Økt belastning på helsevesenet

Med en større andel eldre i befolkningen kan behovet øke for helsetjenester, pleie og omsorg. Dette kan føre til økt press på helsevesenet og behov for flere ressurser og

personell.

2. Pensjon og økonomisk bærekraft

En aldrende befolkning betyr flere pensjonister og færre i arbeidsfør alder. Dette kan utfordre pensjonssystemet og økonomisk bærekraft, da færre arbeidstakere må støtte flere pensjonister.

3. Arbeidskraft og produktivitet

Med færre unge i arbeidsfør alder kan det bli mangel på arbeidskraft, noe som kan påvirke produktiviteten og økonomisk vekst. Det kan også føre til behov for å tiltrekke seg arbeidskraft fra andre land.

4. Sosial isolasjon og ensomhet

Eldre kan oppleve sosial isolasjon og ensomhet, spesielt hvis de bor alene eller har begrenset sosialt nettverk. Dette kan påvirke deres mentale og fysiske helse negativt.

5. Bolig og infrastruktur

Økt antall eldre kan kreve tilpasninger i bolig og infrastruktur, som tilgjengelige boliger, transport og offentlige rom som er tilpasset eldre.

6. Intergenerasjonelle forhold

Forskjeller i behov og prioriteringer mellom generasjonene kan skape spenninger. Det er viktig å finne balanse og forståelse mellom unge og eldre for å sikre et harmonisk samfunn.

Mulige løsninger sett fra et overordnet perspektiv:

- **Investering i helsevesenet:** Øke ressurser og personell for å møte behovene til en aldrende befolkning.
- **Pensjonsreformer:** Sikre bærekraftige pensjonssystemer som kan støtte en større andel pensjonister.
- **Arbeidsmarkedstiltak:** Fremme inkludering av eldre i arbeidslivet og tiltrekke seg utenlandsk arbeidskraft.
- **Sosiale tiltak:** Skape programmer og initiativer for å redusere sosial isolasjon blant eldre.
- **Tilpasning av infrastruktur:** Utvikle boliger og offentlige rom som er tilgjengelige og trygge for eldre.

Disse problemstillingene krever en helhetlig tilnærming og samarbeid mellom myndigheter, samfunn og individer for å sikre en bærekraftig og inkluderende framtid.

2 Visjon og målsetting

Kommunen har siden 2011 hatt visjonen:

2.1 Aktiv hverdag – trygg framtid.

Visjonen har stått i mange år, men er minst like relevant i dag som tidligere. Med de utfordringer som står foran oss som samfunn både lokalt og nasjonalt, ikke minst knyttet til demografisk utvikling, må kommunen både som samfunn og organisasjon i det daglige være aktiv for å legge grunnlag for framtidig bærekraft og opprettholdelse av vårt velferdssamfunn.

Kommunens «mission» eller eksistensberettigelse er å gi **dagens og framtidige** innbyggerne tjenester med god kvalitet gjennom effektiv ressursutnyttelse – og å legge til rette for framtidig vekst, utvikling og bærekraft.

2.2 Kommunens målsetting

I kommuneplanens samfunnsdel har kommunestyret vedtatt følgende målsetting:

- **Være en attraktiv bokommune med Østre Agder/Agder som arbeidsplassregion**
- **Styrket næringsutvikling med økt antall arbeidsplasser**
- **En befolkningsutvikling tilnærmet lik landet**
- **Gode levekår**

Kommunestyret har også vedtatt følgende i de siste handlingsplanene:

- **Være en kommune hvor både organisasjon og samfunn aktivt arbeider for nødvendig endring slik at en kan sikre nødvendig framtidig bærekraft og opprettholdelse av velferdssamfunnet**

3 Strategi, satsingsområder og handlingsregler

3.1 Bakgrunnsbilde og utgangspunkt

Tvedestrand kommune står overfor en kompleks virkelighet preget av økende tjenestebehov, økonomiske utfordringer og demografiske endringer. Handlingsplanen for 2027–2030 tar utgangspunkt i disse forholdene og bygger videre på kommunens langsiktige strategier, særlig arbeidet med tidlig innsats og Innsatstrappa.

1. Økende tjenestebehov og demografisk press

Til tross for mangeårig satsing på forebygging og tidlig innsats, øker behovet for kommunale tjenester – spesielt innen helse, omsorg, habilitering og sosiale ytelser. En aldrende befolkning forsterker dette presset og vil være en av de største utfordringene fremover.

2. Utenforskap og mestring

Reduksjon av utenforskap og styrking av innbyggernes evne til å mestre eget liv er sentrale mål. Kommunen vil prioritere tiltak som fremmer livskvalitet og selvstendighet, samtidig som tjenestene må tilpasses stramme økonomiske rammer.

3. Arbeidskraft og kompetanse

Kampen om kvalifisert arbeidskraft er allerede merkbar, særlig innen enkelte yrkesgrupper. Kompetanseutvikling og effektiv organisering av tjenestene blir avgjørende for å møte fremtidens behov.

4. Økonomisk situasjon, ROBEK og gjeldsbelastning

Kommunens økonomi er presset. Regnskapsresultatet for 2024 og 2025 var negative og disposisjonsfondet er tomt. Kommunen ble innmeldt i ROBEK i mai 2026.

Det er en svært restriktiv linje med nye ansettelser. Det opprettholdes innkjøpsstopp og praktisering av trafikklysmodellen.

Investeringsprosjekter tas ned til et minimum, og det må fortsatt gjøres strenge vurdering ved nye prosjekter. Det må være kontinuerlig fokus på kostnadseffektiv drift og interne forbedringer.

Målet er å redusere lånegjelden til under 450 millioner kroner og bygge opp et robust disposisjonsfond.

5. Befolkningsvekst og næringsutvikling

Befolkningsvekst er avgjørende for bærekraftig samfunnsutvikling. Kommunen må legge til rette for nye boligområder og næringsutvikling.

6. Klima, miljø og infrastruktur

Kommunen må bidra til nasjonale klimamål og vil ha økt fokus på lokale klima- og miljøtiltak. Usikkerhet rundt utbygging av ny E18 påvirker også næringsutviklingen i regionen.

7. Nasjonale rammer

Signalene fra kommuneproposisjonen for 2027 tilsier ikke ekstra stort handlingsrom for kommunene. Proposisjonen melder om forenklinger i regelverk og utvidet verktøykasse for kommuner som trenger oppfølging.

Prognose for renteøkninger og økte priser på energi og varer, som følge av internasjonale konflikter, bidrar til ytterligere økonomisk usikkerhet.

8. Effektivisering og inntektsøkning

Kommunen vil arbeide systematisk med effektivisering, blant annet gjennom digitalisering og interkommunalt samarbeid. Det vurderes også tiltak for å øke inntektene, som justering av gebyrer og tiltrekking av nye næringsaktører.

9. Økt fokus på sikkerhet og beredskap

2020-årene representerer et tydelig tidsskille både i Norge og internasjonalt. Etter flere tiår preget av stabilitet, økonomisk vekst og fred, har de siste årene vært kjennetegnet av økende utrygghet. Krigen i Europa, særlig i Ukraina, økt kriminalitet, økonomisk usikkerhet og en akselererende klima- og naturkrise har skapt en ny virkelighet – også for norske kommuner.

Som en del av en åpen og globalisert økonomi er Norge, og dermed også Tvedestrand kommune, sårbar for internasjonale svingninger. Økte energipriser, inflasjon, forsyningsproblemer og endringer i geopolitisk stabilitet påvirker både kommunens økonomi, næringsliv og innbyggernes hverdag. Dette stiller nye krav til kommunens evne til å planlegge, prioritere og tilpasse seg raskt.

3.2 Strategi

Strategi defineres her som de overordnede veivalgene og organisasjonens langsiktige kurs. Dette kan komprimeres til følgende strategier i handlingsperioden:

- Kommunen skal jobbe aktivt med å oppnå en bærekraftig økonomi. Reduksjon av driftsutgiftene og økning av inntektene er svært viktig for å skape balanse i økonomien. For å skape et handlingsrom og redusere usikkerheten må disposisjonsfondet bygges opp igjen.
- Innsatstrappa legges til grunn som en hovedsatsing for omstilling av både organisasjon og samfunnet Tvedestrand. Dette betyr hovedfokus på tiltak som understøtter denne satsingen.
- Kommunen skal posisjonere seg for å være en attraktiv kommune for næringsutvikling og bosetting.

3.3 Satsingsområder

Satsingsområdene er konkrete og sentrale oppgaver som skal gjøres i handlingsplanperioden. De er basert på gjeldende handlingsplan og prioritering gjort i kommunestyresak 84/2025.

Satsingsområder 2027-2030		År (igangsettelse) og kommentarer
Investeringsrelaterte satsinger		
Legge til grunn svært strenge vurderinger for investeringer.		Kontinuerlig arbeid, må vurderes/avklares i økonomiplan
Satsinger som innebærer nye prosjekter/større prosesser eller utredninger		
Best mulig bosettings- og næringsutvikling. Eventuelle boligutbyggingsprosjekter må i hovedsak skje via private aktører. Ferdigstille havneplan, sentrum Nord, kommuneplanens arealplan og kommuneplanens samfunnsdel.		2026/2027
Klima og miljø med konkretisering av viktigste tiltak. Ikke minst blir det viktig å fokusere på hvordan kommunens transportbehov kan løses mer klimavennlig.		2027/2028
Satsinger som er knyttet til løpende drift		
Salg av næringsområder ved A 67 og Tvedestrand næringspark og fortsette å ha et sterkt fokus på næringsutvikling, herunder gjennomføre de tiltakene som er nedfelt i strategisk næringsplan for kommunen.		Kontinuerlig arbeid
Videre arbeid med en helhetlig innsatstrapp for bærekraftige oppvekst, helse- og omsorgstjenester legges til grunn som arbeidsmetodikk for hele den kommunale organisasjonen.		Kontinuerlig arbeid

Satsingsområder 2027-2030	År (igangsettelse) og kommentarer
Tverrsektoriell tilnærming – følge opp prosjektene BTI/BTS. Målet med dette er å bli bedre på å identifisere utsatte barn tidlig, samt sette inn riktige og koordinerte tjenester til rett tid for å forebygge utenforskap blant barn og unge.	I hele perioden – men må sees i sammenheng med øvrige oppgaver
Fokus på heltidskultur	Kontinuerlig prosess – oppfølging pga. endret lovverk
Intensivere arbeidet med internkontrollen	Må defineres og konkretiseres
Utarbeide strategi og rutiner på anskaffelsesområdet.	2026/2027
Beredskap – «i en ny verden» - helhetlig ROS og oppdatere beredskapsplan	2026/2027
Interkommunalt samarbeid, blant annet: Felles satsning Østre Agder: Utenforskap	2026/2027

Det er viktig at en har et realistisk forhold til hvor mye som er mulig å gjennomføre i handlingsplanperioden. En ser stadig at ordinær drift tar mye mer tid enn en skulle tro, og at uforutsette hendelser krever mye ressurser. Både politisk og administrativt er det viktig å være svært «edruelige» med tanke på å sette i gang ytterligere nye prosjekter og planer før en har gjennomført det som allerede er vedtatt. Ved revidering av handlingsplanen må også satsingsområdene vurderes om de understøtter strategiene.

3.4 Handlingsregler og finansielle nøkkeltall

Ifølge kommunelovens § 14-2, punkt c, skal kommunestyret fastsette finansielle måltall for kommunens økonomi, og som det skal styres etter. Loven inneholder ikke noen klare føringer til hvilke måltall som kan være aktuelle og hvilke nivå de skal ligge på. Dette definerer kommunestyret med utgangspunkt i kommunelovens § 14-1 som setter tydeligere krav til at kommunen skal forvalte økonomien, slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid.

Intensjonen med lovkravet er at kommunestyret gjennom fastsettingen av de langsiktige finansielle måltallene, skal angi hva som er nødvendig for at kommunen skal oppnå en forsvarlig langsiktig økonomisk utvikling og ivareta den økonomiske handleevnen. Dette gjelder også dersom det ikke er realistisk å oppnå måltallet på kort og mellomlang sikt.

På bakgrunn av en total gjennomgang foreslås det en forenkling av de langsiktige finansielle nøkkeltallene for kommunen.

Kommunedirektøren mener det er viktig at nøkkeltallene er i tråd med lovens intensjon, altså skal angi hva som er nødvendig for at kommunen skal oppnå en forsvarlig langsiktig økonomisk utvikling og ivareta den økonomiske handleevne over tid.

Det foreslås videre ett langsiktig måltall for hvert nøkkeltall. Det endres til i prosent av sum driftsinntekter for alle nøkkeltallene unntatt lånegjeld (investeringslån). Sistnevnte settes det i stedet et gjeldstak på i kronebeløp.

«Sum driftsinntekter» er definert i forskrift § 5.6, økonomisk oversikt drift, som er forskrift til kommuneloven.

Langsiktig finansielle måltall:

Finansielle måltall	Langsiktig mål
Netto driftsresultat korrigert for bundne driftsfond	1,75 %
Disposisjonsfond, generelt	6,0 %
Disposisjonsfond, for pensjon/premieavvik	9,0 %
Lånegjeld (investeringslån)	450 mill. kroner
Netto finansutgifter	3,0 %

Note: Prosenttallet er i prosent av «sum driftsinntekter», jf. skjema "økonomisk oversikt drift", forskriftens § 5.6.

Det bemerkes at netto driftsresultat korrigert for bundne fond, er en annen indikator enn netto driftsresultat, som har et statlig anbefalt nivå på 1,75 prosent.

Bakgrunnen for at en har valgt "netto driftsresultat korrigert for bundne fond" som handlingsregel er at størrelsen netto driftsresultat omfatter blant annet øremerkede midler som enten avsettes til fond eller brukes av fond. Dette er i realiteten tekniske forhold rundt

tidsforskyvninger for hvilket år en bruker øremerkede midler, og har ikke noe med kommunens økonomiske handlingsrom å gjøre. Videre omfatter størrelsen avsetninger til eller bruk av fond på selvkostområdene. Dersom en korrigerer for denne typen transaksjoner, gir det et mer riktig bilde av utviklingen av kommunens fritt disponible midler.

En holder fast ved måltallet som er anbefalt fra teknisk beregningsutvalg (TBU) på 1,75 prosent.

Tabellen nedenfor tas med som illustrasjon på hva tallene blir i prosent og beløp:

Finansielle måltall	Langsiktig mål i mill. kr	Langsiktig mål i % og kroner	Kommentarer
Netto driftsresultat korrigeret for bundne driftsfond	14,6 mill. kr	1,75 %	i % av sum driftsinntekter, jf. skjema "økonomisk oversikt drift", forskriftens § 5.6
Disposisjonsfond, generelt	50,2 mill. kr	6,0 %	i % av sum driftsinntekter, jf. skjema "økonomisk oversikt drift", forskriftens § 5.6
Disposisjonsfond, for pensjon/premieavvik	75,3 mill. kr	9,0 %	i % av sum driftsinntekter, jf. skjema "økonomisk oversikt drift", forskriftens § 5.6
Lånegjeld (investeringslån)	450 mill. kr	450 000 000	i kroner, vurderes som et gjeldstak
Netto finansutgifter	25,1 mill. kr	3,0 %	i % av sum driftsinntekter, jf. skjema "økonomisk oversikt drift", forskriftens § 5.6

Sum driftsinntekter i opprinnelig budsjett for 2026 er 836,488 mill. kroner

4 Avslutning

Handlingsplanen legger opp til en tydelig kursendring: fra vekst gjennom investeringer til bærekraft gjennom prioritering og omstilling.

Kommunen må:

- prioritere strengere
- bruke ressursene bedre
- samarbeide mer
- tenke langsiktig

Dette er krevende, men nødvendig for å sikre gode tjenester og et bærekraftig lokalsamfunn i årene som kommer.